

Sygn. akt III AUa 252/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2024 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk
-----------------	---

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 18 stycznia 2024 r. w S.

sprawy J. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o zapłatę składek

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 31 marca 2023 r., sygn. akt IV U 388/22

1. oddala apelację,

2. zasądza od J. D. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. kwotę 8100 (osiem tysięcy sto złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego organu rentowego w instancji odwoławczej wraz z ustawowymi odsetkami należnymi po upływie tygodnia od dnia doręczenia wyroku do dnia zapłaty.

	Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk	
--	----------------------------------	--

Sygn. akt III AUa 252/23

UZASADNIENIE

Organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K., decyzją z dnia 28 kwietnia 2022 roku nr (...), wydaną na podstawie

art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, stwierdził, że J. D. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 219 896,81 złotych, w tym:

1) z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresu numerów deklaracji 01-39 za okres od 05/2003 do 07/2009 w kwocie: 60 153,89 złotych,

- odsetek za zwłokę: 102 834,00 złotych,

- kosztów upomnienia: 308,00 złotych,

- kosztów egzekucyjnych: 25,07 złotych,

2) z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 05/2003 do 07/2009 w kwocie: 16 976,26 złotych,

- odsetek za zwłokę: 28 580,00 złotych,

- kosztów upomnienia: 96,80 złotych,

3) z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 08/2003 do 06/2009 w kwocie: 4 035,99 złotych,

- odsetek za zwłokę: 6.790,00 złotych,

- kosztów upomnienia: 96,80 złotych.

Wskazano, że na podstawie art. 23 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy, odsetki naliczane będą nadal do dnia zapłaty, włącznie z tym dniem. Odsetki za zwłokę naliczane są na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Ordynacja podatkowa.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że na podstawie art. 46 ustawy systemowej, płatnik składek jest obowiązany - według zasad wynikających z przepisów tej ustawy - obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Płatnik składek J. D. nie dopełnił obowiązku określonego we wskazanym przepisie, w związku z czym Zakład, działając na podstawie art. 83 ust. 1 cytowanej ustawy, określił wysokość jego zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy systemowej, do składek na ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w zakresie ich: poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń - stosuje się odpowiednio przepisy, które dotyczą składek na ubezpieczenie społeczne.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył J. D., wnosząc o jej uchylenie w całości, zarzucając, że:

1. decyzja nie odpowiada na zgłoszone przez niego Dyrektorowi ZUS zarzuty przedawnienia roszczeń – oświadczył w tym zakresie, że na podstawie obowiązujących przepisów nie jest dłużnikiem ZUS, powołał się na treść swojego pisma z dnia 25 kwietnia 2022 roku kierowanego do ZUS, które dotyczyło jego zobowiązania wobec Sądu, podjętego na posiedzeniu w dniu 21 kwietnia 2022 roku w sprawie o sygnaturze akt IV U 61/22, w obecności przedstawiciela ZUS;

2. decyzja nie odnosi się do jego ostatniego zarzutu przedawnienia, które zgłosił w piśmie z dnia 25 kwietnia 2022 roku po raz kolejny (wcześniej zgłaszał podobne w latach - 2013, 2014 i 2020), odnośnie roszczeń ZUS wobec niego określonych we wcześniejszych decyzjach jednostkowych i wniósł o wydanie decyzji łącznej, zaskarżalnej do Sądu, jak stanowi ustawa, natomiast o tym zarzucie nie ma wzmianki;

3. w decyzji nie ma żadnych wzmianek i odniesień do:

- podnoszonych zarzutów przedawnienia roszczeń ZUS, składanych dyrektorowi ZUS wcześniej - w 2013, 2014 i 2020 roku,

- ostatnio podniesionego zarzutu przedawnienia roszczeń, w piśmie z dnia 25 kwietnia 2022 roku,

- rozliczenia zajętej z jego emerytury kwoty 51 125,02 złotych, obecnie o kilka tysięcy wyższej,

- informacji ZUS kierowanej do niego w dniu 18 stycznia 2021 roku, w której ZUS żąda od niego kwoty 123 952,77 złotych z tytułu zaległości, wraz z kwotą 171 828 złotych z tytułu odsetek, czyli łącznie – 295 780,77 złotych, podczas gdy obecnie żąda się kwoty o 75 884 złotych niższej,

- podanych przez ubezpieczonego podstaw prawnych dla zgłoszonych zarzutów przedawnienia i nierozpatrzenia ich;

4. w załączniku do zaskarżonej decyzji ZUS jest podany wykaz z okresem zaległości ograniczonym do lat 2003-2009, Zakład nie wyjaśnił powodów odstąpienia od wcześniejszego żądania - za lata przed 2003 i po 2009 roku,

5. zaskarżona decyzja ZUS z dnia 28 kwietnia 2022 roku ma wady formalne i prawne, a mianowicie:

- nie jest podpisana przez Dyrektora Oddziału ZUS w K. lub przez osobę przez niego upoważnioną,

- na stronie internetowej ZUS w Biuletynie Informacji Publicznej nie ma informacji o osobach upoważnionych do składania podpisów,

- decyzja nie odpowiada na formułowane zarzuty przedawnienia roszczeń, zgłoszone dyrektorowi ZUS,

- ZUS nie wykonał swojego obowiązku i nie przedstawił dowodów na przerwanie biegu terminu przedawnienia,

- ZUS nie respektuje podanych mu przez wnioskodawcę podstaw prawnych dla zgłoszonego zarzutu przedawnienia,

- decyzja jest nieważna z mocy prawa, z uwagi na jej podpisanie przez osobę nieupoważnioną.

W oparciu o wskazane zarzuty, odwołujący wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości.

Wnosił również o załączenie do akt niniejszej sprawy - akt sprawy prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Koszalinie pod sygnaturą akt IV U 61/22.

W imieniu organu rentowego w odpowiedzi na odwołanie wniesiono o jego oddalenie oraz o zasądzenie na jego rzecz od odwołującego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że stosownie do art. 24 ustawy systemowej, od 1 stycznia 2012 roku należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia w którym stały się wymagalne, natomiast do 31 grudnia 2011 roku okres ten wynosił 10 lat. Ustawa z dnia 16 września 2011 roku o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz.U z 2011 r., nr 232, poz. 1378) wprowadziła przepisy przejściowe, zgodnie z którymi do przedawnienia należności

z tytułu składek, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 roku, należy stosować przepisy w brzmieniu nadanym tą ustawą z tym, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 roku, gdyby jednak przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 roku nastąpiło zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej (tj. przed dniem 1 stycznia 2012 roku), to przedawnienie składek następuje

z upływem tego wcześniejszego terminu. Ponadto, zgodnie z art. 24 ust. 5f wskazanej ustawy, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia przez Zakład postępowania w sprawie wydania decyzji ustalającej

obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna.

Powyższe oznacza, że bieg terminu przedawnienia należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy ulega zawieszeniu od dnia dokonania przez ZUS pierwszej czynności, o której powiadomiono strony, we wszczętym z urzędu postępowaniu w sprawie wydania decyzji stwierdzającej, że dany podmiot jest dłużnikiem z tytułu nieopłaconych składek oraz ustalającej kwotę zaległości składkowych.

Podniesiono, że na podstawie akt ZUS ustalono, iż odwołujący prowadził działalność gospodarczą od 1 stycznia 1999 roku do 21 stycznia 2013 roku. Jako płatnik składek nie dopełnił obowiązku ich zapłaty. W sprawie ustalenia zadłużenia w okresie objętym decyzją z dnia 28 kwietnia 2022 roku odwołujący otrzymywał upomnienia, według zestawienia załączonego do akt, w których określono nieopłacone należności. Upomnienia były odbierane przez płatnika osobiście. Powyższe okoliczności uzasadniają brak podstaw do uznania, że należności objęte zaskarżoną decyzją uległy przedawnieniu, gdyż bieg terminu przedawnienia składek za sporny okres został zawieszony.

Ponadto wskazano, że w sprawie zadłużenia wobec ZUS z tytułu nieopłaconych należności za pozostałe okresy, nieobjęte zaskarżoną decyzją, Zakład wydawał decyzje w dniach: 18 czerwca 2008 roku, 8 sierpnia 2008 roku, 28 listopada 2008 roku, 25 lutego 2009 roku, 4 maja 2009 roku, 26 maja 2009 roku, 6 listopada 2009 roku, 28 grudnia 2009 roku, 28 stycznia 2010 roku, 15 kwietnia 2010 roku, 27 maja 2010 roku, 12 sierpnia 2010 roku, 22 września 2010 roku, 2 listopada 2010 roku, 22 stycznia 2010 roku, 26 stycznia 2011 roku, 6 lipca 2011 roku, 16 stycznia 2012 roku, 27 lutego 2012 roku, 22 marca 2012 roku, 28 maja 2012 roku, 20 czerwca 2012 roku, 27 września 2012 roku, 24 października 2012 roku, 27 listopada 2012 roku, 2 marca 2013 roku i 16 maja 2013 roku. Decyzje te zostały doręczone odwołującemu, uprawomocniły się i są podstawą prowadzonego obecnie wobec niego postępowania egzekucyjnego. Organem wyznaczonym do łącznego prowadzenia egzekucji jest Naczelnik(...) Urzędu Skarbowego w K..

W odniesieniu do kolejnego z zarzutów odwołania wskazano, że zaskarżona decyzja została podpisana przez A. M. - głównego specjalistę, w oparciu o upoważnienie nr (...) z dnia 25 marca 2021 roku, udzielone przez Prezesa ZUS G. U., którego oryginał znajduje się w Rejestrze upoważnień dostępnym w Biuletynie Informacji Publicznej ZUS, pod adresem bip.zus.pl.

W odniesieniu do pisma ZUS z dnia 18 stycznia 2021 roku wskazano, że na potrzeby zawartej w nim informacji dotyczącej wysokości zobowiązań z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne za okres od lutego 2003 roku do stycznia 2013 roku, zdrowotne - za okres od lutego 2003 roku do stycznia 2013 roku, i Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych - za okres od sierpnia 2003 roku do czerwca 2009 roku, wysokość zobowiązań za wskazane okresy ustalono w oparciu o prowadzone postępowanie egzekucyjne. Załączono rozliczenie wpłat uzyskanych przez organ egzekucyjny.

Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 31 marca 2023 roku oddalił odwołanie (pkt I) oraz zasądził od J. D. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. kwotę 1 350 (tysiąca trzystu pięćdziesięciu) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty (pkt II).

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

Odwołujący J. D. urodził się w (...) roku, ma 73 lata. Uzyskuje świadczenie emerytalne z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Od dnia 1 stycznia 2003 roku do dnia 21 stycznia 2013 roku prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe (...) J. D. w K.. Wpis dotyczący prowadzenia działalności został wykreślony z CEIDG w dniu 22 stycznia 2013 roku.

W związku z prowadzoną działalnością gospodarczą odwołujący podlegał ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu. W związku z powyższym był obowiązany do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

W latach 2003-2013 odwołujący, ze względu na trudną sytuację materialną oraz pozostawanie w przekonaniu, że z różnych względów nie powinien go obciążać obowiązek składkowy, nie wywiązywał się ze wskazanego obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

W zakresie należności składkowych objętych zaskarżoną niniejszym decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 kwietnia 2022 roku realizowano czynności zmierzające do wyegzekwowania nieopłaconych przez odwołującego należności składkowych w datach wskazanych co do poszczególnych należności szczegółowo w tabeli stanowiącej załącznik do pisma procesowego pełnomocnik organu rentowego z dnia 5 grudnia 2022 roku (k. 82-83) doręczonego odwołującemu w dniu 20 grudnia 2022 roku (zwrotne potwierdzenie odbioru - k. 96), a także w piśmie z dnia 13 lutego 2023 roku (k. 120-122), doręczonym odwołującemu w dniu 27 lutego 2023 roku (z. p. o. – k. 130).

Wskazane czynności polegały na tym, że w pierwszej kolejności, w niedługim okresie po upływie terminu płatności poszczególnych należności, wystawiano i doręczano odwołującemu upomnienia, określające wysokość poszczególnych należności składkowych i wzywające do zapłaty zaległości.

Następnie, każdorazowo w terminie nie dłuższym niż 10 lat od terminu wymagalności poszczególnych należności, w imieniu organu rentowego wystawiano administracyjne tytuły wykonawcze, obejmujące należności składkowe z poszczególnych miesięcy, a następnie doręczano je odwołującemu.

Co do poszczególnych należności wystawiono administracyjne tytuły wykonawcze o wskazanych niżej numerach, a następnie we wskazanych niżej datach podjęto następujące czynności egzekucyjne:

- co do należności za okres od 5 do 12/2003 na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (dalej: FUS) i Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych (dalej FUZ) oraz za okres od 8 do 12/2003 na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (dalej FPiFGSP):

29.03.2012 - wystawiono tytuły wykonawcze o nr: (...) (05/2003 FUS),

(...)	(06/2003	FUS),	(...)	(07/2003	FUS),
(...)	(08/2003	FUS),	(...)	(09/2003	FUS),
(...)	(10/2003	FUS),	(...)	(11/2003	FUS),
(...)	(12/2003	FUS),	(...)	(05/2003	FUZ),
(...)	(06/2003	FUZ),	(...)	(07/2003	FUZ),
(...)	(08/2003	FUZ),	(...)	(09/2003	FUZ),

(...)	(10/2003	FUZ),	(...)	(11/2003	FUZ),
(...)	(12/2003	FUZ), (...) (08/2003 FPiFGSP),			
(...)	(10/2003 FPiFGSP),	(...)	(11/2003 FPiFGSP),		
(...)	(12/2003 FP)				

- tytuły te odebrane zostały przez zobowiązanego w dniu 5.04.2012 r., zastosowano środek egzekucyjny - pismem z dnia 29 marca 2012 roku dokonano zajęcia rachunku bankowego w (...) S.A. - na podstawie zawiadomień od (...) do (...), o zajęciu rachunku bankowego bank, które doręczono bankowi w dniu 3 kwietnia 2012 roku,

23.04.2012 - przyjęcie zajęć do realizacji,

23.10.2014 - wycofanie zajęć z banku (...),

23.10.2014 - zajęcie świadczenia emerytalnego w ZUS O/K., zajęcia przyjęte do realizacji, przekazywane potrącenia,

08.06.2015 - inf. z Wydziału Przyznawania Emerytur i Rent (dalej w skrócie - Sekcji Emerytalno-Rentowej – SER) o zbiegu na świadczeniu, Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego w K. wyznaczony do łącznego prowadzenia postępowania,

15.07.2015 - przekazanie tytułów wykonawczych w związku ze zbiegiem do Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w K. - ze świadczenia potrącenia

są przekazywane do Naczelnika (...) US w K., ostatnie wpłaty egzekucyjne księgowane w 03/2022, aktualnie kwoty przekazane do US ze świadczenia

są w depozycie z uwagi na skargi zobowiązanego na plany podziału;

- co do należności za okres 6-7/2004 FUS, FUZ, FPiFGŚP

30.06.2014 - wystawione tytuły wykonawcze nr (...) (6-7/2004

FUS), (...) (6-7/2004 FUZ), (...) (6-7/2004 FPiFGŚP) - tytuły odebrane przez zobowiązanego w dniu 15.07.2014 roku,

zastosowano środek egzekucyjny - zajęcie rachunku bankowego w (...) S.A.

- od (...) do (...), na podstawie zawiadomień z dnia 30 czerwca 2014 roku, doręczonych bankowi w dniu 7 lipca 2014 roku,

23.10.2014 - wycofanie zajęć z banku (...),

23.10.2014 - zajęcie świadczenia emerytalnego w ZUS O/K., zajęcia przyjęte do realizacji, przekazywane potrącenia,

08.06.2015 - inf. z SER o zbiegu na świadczeniu, Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego w K. wyznaczony do łącznego prowadzenia postępowania,

15.07.2015 - przekazanie tytułów wykonawczych w związku ze zbiegiem do Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w K.- ze świadczenia potrącenia są przekazywane do Naczelnika (...) US w K., ostatnie wpłaty egzekucyjne księgowane w 03/2022, aktualnie kwoty przekazane do US ze świadczenia są w depozycie z uwagi na skargi zobowiązanego na plany podziału;

- co do należności za okres 8/2004 FUS, FUZ, FP

08.07.2014 - wystawione tytuły wykonawcze nr (...) (08/2004 FUS),

(...) (08/2004 FUZ), (...) (08/2004 FP) - tytuły odebrane przez zobowiązanego w dniu 15.07.2014 roku,

zastosowano środek egzekucyjny - zajęcie rachunku bankowego w (...) S.A.

- od (...) do (...), na podstawie zawiadomienia skierowanego do banku, doręczonego w dniu 14 lipca 2014 roku,

23.10.2014 - wycofanie zajęć z banku (...),

23.10.2014 - zajęcie świadczenia emerytalnego w ZUS O/K., zajęcia przyjęte do realizacji, przekazywane potrącenia,

8.06.2015 - inf. z SER o zbiegu na świadczeniu, Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego w K. wyznaczony do łącznego prowadzenia postępowania,

15.07.2015 - przekazanie tytułów wykonawczych w związku ze zbiegiem do Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w K. - ze świadczenia potrącenia są przekazywane do Naczelnika (...)US w K., ostatnie wpłaty egzekucyjne księgowane w 03/2022, aktualnie kwoty przekazane do US ze świadczenia są w depozycie z uwagi na skargi zobowiązanego na plany podziału;

- co do należności za okres 11-12/2004 FUS, FUZ 09-12/2004 FPiFGŚP;

28.08.2014 - wystawione tytuły wykonawcze nr (...) (11-12/2004 FUS), (...) (11-13/2004 FUZ), (...) (09-10/2004 FPiFGŚP), (...) (11-12/2004 FPiFGŚP)- tytuły odebrane przez zobowiązanego w dniu 3.09.2014 roku;

zastosowano środek egzekucyjny - zajęcie rachunku bankowego w (...) SA

- od (...) do (...) z 29 sierpnia 2014 roku, doręczone bankowi w dniu 3 września 2014 roku,

23.10.2014 - wycofanie zajęć z Banku (...),

23.10.2014 - zajęcie świadczenia emerytalnego w ZUS O/K., zajęcia przyjęte do realizacji, przekazywane potrącenia,

8.06.2015 - inf. z SER o zbiegu na świadczeniu, Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego w K. wyznaczony do łącznego prowadzenia postępowania,

15.07.2015 - przekazanie tytułów wykonawczych w związku ze zbiegiem do Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w K.- ze świadczenia potrącenia są przekazywane do Naczelnika (...) US w K., ostatnie wpłaty egzekucyjne księgowane w 03/2022, aktualnie kwoty przekazane do US ze świadczenia są w depozycie z uwagi na skargi zobowiązanego na plany podziału;

- co do należności za okres 09-10/2004 FUS, FUZ

29.8.2014 - wystawione tytuły wykonawcze nr (...) (09-10/2004 FUS), (...) (09-10/2004 FUZ) - tytuły odebrane przez zobowiązanego w dniu 3.09.2014 roku,

zastosowano środek egzekucyjny - zajęcie rachunku bankowego w (...) SA - (...) i (...), doręczone bankowi w dniu 3 września 2014 roku,

23.10.2014 - wycofanie zajęć z banku (...),

23.10.2014 - zajęcie świadczenia emerytalnego w ZUS O/K., zajęcia przyjęte do realizacji, przekazywane potrącenia,

08.06.2015 - inf. z SER o zbiegu na świadczeniu, Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego w K. wyznaczony do łącznego prowadzenia postępowania,

15.07.2015 - przekazanie tytułów wykonawczych w związku ze zbiegiem do Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w K. - ze świadczenia potrącenia są przekazywane do Naczelnika (...) US w K., ostatnie wpłaty egzekucyjne księgowane w 03/2022, aktualnie kwoty przekazane do US ze świadczenia są w depozycie z uwagi na skargi zobowiązanego na plany podziału;

- co do należności za okres 01-02/2005 FUS, FUZ, FP

07.10.2014 - wystawione tytuły wykonawcze nr (...) (01-02/2005 FUS), (...) (01-02/2005 FUZ), (...) (01-02/2005 FP) - tytuły odebrane przez zobowiązanego w dniu 20.10.2014 roku,

zastosowano środek egzekucyjny - zajęcie rachunku bankowego w (...) SA - od (...) do (...), doręczone bankowi w dniu 14 października 2014 roku,

23.10.2015- wycofanie zajęć z banku (...),

23.10.2015 - zajęcie świadczenia emerytalnego w ZUS O/K., zajęcia przyjęte do realizacji, przekazywane potrącenia,

16.05.2016 - przekazanie tytułów wykonawczych w związku ze zbiegiem do Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w K. - ze świadczenia potrącenia są przekazywane do Naczelnika (...)US w K., ostatnie wpłaty egzekucyjne księgowane w 03/2022, aktualnie kwoty przekazane do US ze świadczenia są w depozycie z uwagi na skargi zobowiązanego na plany podziału;

- co do należności za okres 03-04/2005 FUS, FUZ, FPiFGŚP

20.11.2014 - wystawione tytuły wykonawcze nr (...) (03/2005 FUS),

(...) (04/2005 FUS), (...) (03/2005 FUZ),

(...) (04/2005 FUZ), (...) (03/2005 FPiFGŚP), (...) (04/2005 FPiFGŚP) - tytuły odebrane przez zobowiązanego w dniu 1.12.2014 roku,

zastosowano środek egzekucyjny - zajęcie świadczenia emerytalnego w ZUS O/K. - od (...) do (...)

17.12.2015 - zajęcia przyjęte do realizacji, przekazywane potrącenia,

17.07.2015 - przekazanie tytułów wykonawczych w związku ze zbiegiem do Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w K. - ze świadczenia potrącenia są przekazywane do Naczelnika(...) US w K., ostatnie wpłaty egzekucyjne księgowane w 03/2022, aktualnie kwoty przekazane do US ze świadczenia są w depozycie z uwagi na skargi zobowiązanego na plany podziału;

- co do należności za okres 05/2005-11/2010 FUS, FUZ 05/2005-06/2009 FPiFGŚP

21.11.2014 - wystawione tytuły wykonawcze: nr (...) (05/2005 FUS),

(...) (11/2005 FUS), (...) (12/2005 FUS),

(...) (08/2005 FUZ), (...) (11/2005 FUZ),

(...) (12/2005 FUZ), (...) (08/2005 FP),

(...) (11/2005 FP), (...) (12/2005 FP),

(...) (05/2005 FUS), (...) (05/2005 FUZ),

(...) (05/2005 FP), (...) (01/2006 FUS),

(...) (02/2006 FUS), (...) (10/2006 FUS),

(...) (11/2006 FUS), (...) (12/2006 FUS),

(...) (01/2006 FUZ), (...) (02/2006 FUZ),

(...) (10/2006 FUZ), (...) (11/2006 FUZ),

(...) (12/2006 FUZ), (...) (01/2006 FP),

(...) (02/2006 FGŚP), (...) (10/2006 FP),

(...) (11/2006 FPiFGŚP), (...) (12/2006 FP),

(...) (01/2007 FUS), (...) (02/2007 FUS),

(...) (03/2007 FUS), (...) (04/2007 FUS),

(...) (05/2007 FUS), (...) (06/2007 FUS),

(...) (07/2007 FUS), (...) (08/2007 FUS),

(...) (09/2007 FUS), (...) (10/2007 FUS),

(...) (11/2007 FUS), (...) (12/2007 FUS),

(...) (01/2007 FUZ), (...) (02/2007 FUZ),

(...) (03/2007 FUZ), (...) (04/2007 FUZ),

(...) (05/2007 FUZ), (...) (06/2007 FUZ),

(...) (07/2007 FUZ), (...) (08/2007 FUZ),

(...) (09/2007 FUZ), (...) (10/2007 FUZ),

(...) (11/2007 FUZ), (...) (12/2007 FUZ),

(...) (01/2007 FP), (...) (02/2007 FP),

(...) (03/2007 FP), (...) (04/2007 FPiFGSP),

(...) (05/2007 FPiFGSP), (...) (06/2007 FPiFGSP),

(...) (07/2007 FPiFGŚP), (...) (08/2007 FPiFGŚP),
(...) (09/2007 FPiFGŚP), (...) (10/2007 FPiFGŚP),
(...) (11/2007 FPiFGŚP), (...) (12/2007 FPiFGŚP),
(...) (01/2008 FUS), (...) (02/2008 FUS),
(...) (03/2008 FUS), (...) (06/2008 FUS),
(...) (11/2008 FUS), (...) (01/2008 FUZ),
(...) (02/2008 FUZ), (...) (03/2008 FUZ),
(...) (06/2008 FUZ), (...) (11/2008 FUZ),
(...) (01/2008 FP), (...) (02/2008 FP),
(...) (03/2008 FP), (...) (06/2008 FP),
(...) (11/2008 FP), (...) (07/2010 FUS),
(...) (10/2010 FUS), (...) (11/2010 FUS),
(...) (07/2010 FUZ), (...) (10/2010 FUZ),
(...) (11/2010 FUZ), (...) (02/2009 FUS),
(...) (03/2009 FUS), (...) (04/2009 FUS),
(...) (07/2009 FUS), (...) (12/2009 FUS),
(...) (02/2009 FUZ), (...) (03/2009 FUZ),
(...) (04/2009 FUZ), (...) (07/2009 FUZ),
(...) (12/2009 FUZ), (...) (02/2009 FP),
(...) (03/2009 FP), (...) (04/2009 FP) - tytuły odebrane przez zobowiązanego w dniu 1 grudnia 2014 roku,
zastosowano środek egzekucyjny - zajęcie świadczenia emerytalnego w ZUS O/K. - od (...) do (...),

4.12.2014 - zajęcia przyjęte do realizacji, przekazywane potrącenia,

17.07.2015 - przekazanie tytułów wykonawczych w związku ze zbiegiem do Naczelnika (...)Urzędu Skarbowego w K.
- ze świadczenia potrącenia są przekazywane do Naczelnika (...)US w K., ostatnie wpłaty egzekucyjne księgowane w
03/2022, aktualnie kwoty przekazane do US ze świadczenia są w depozycie z uwagi na skargi zobowiązanego na plany
podziału.

Postanowieniem z dnia 9 lutego 2016 roku Dyrektor Oddziału ZUS w K., rozpatrując podniesiony przez odwołującego
w piśmie z dnia 11 stycznia 2016 roku zarzut przedawnienia należności składkowych, odmówił umorzenia
postępowania egzekucyjnego.

Prawomocnym postanowieniem Dyrektora Izby Skarbowej w S. z dnia 11 kwietnia 2016 roku utrzymano w mocy
postanowienie Dyrektora Oddziału ZUS w K..

Naczelnik(...) Urzędu Skarbowego w K. od lat prowadził wobec J. D. postępowanie egzekucyjne co do należności podatkowych.

W dniu 2 listopada 2021 roku organ ten wystawił tytuły wykonawcze zmierzające do wyegzekwowania należności z tytułu podatku dochodowego i podatku od towarów i usług.

W skierowanym do organu piśmie z dnia 6 grudnia 2021 roku odwołujący podniósł zarzut przedawnienia wierzytelności objętych wskazanymi tytułami wykonawczymi.

Postanowieniem z dnia 17 stycznia 2022 roku Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego w K. stwierdził niedopuszczalność zarzutu.

Postanowieniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w S. z dnia 2 marca 2022 roku utrzymano w mocy powyższe postanowienie Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w K., zaskarżone przez odwołującego.

Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w S. z dnia 29 czerwca 2022 roku, sygn. akt I SA/Sz 255/22, uwzględniono skargę J. D.

na powyższe postanowienie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w S., uchylono zaskarżone postanowienie i poprzedzające je postanowienie Naczelnika(...) Urzędu Skarbowego w K. z dnia 17 stycznia 2022 roku.

Po ponownym rozpoznaniu zarzutu egzekucyjnego odwołującego, Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego w K., postanowieniem z dnia 14 października 2022 roku, uznał zarzut przedawnienia w sprawie egzekucji administracyjnej w całości co do skarbowych tytułów wykonawczych, z uwagi na wygaśnięcie obowiązku podatkowego wskutek przedawnienia.

Wobec J. D. od lat prowadzone są również postępowania egzekucyjne z wniosków innych wierzycieli.

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Szczecinku K. W., postanowieniem z dnia 7 listopada 2022 roku, sporządził plan podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży stanowiącej własność J. D. nieruchomości.

Ze sprzedaży nieruchomości uzyskano podlegającą podziałowi kwotę 910 517,44 złotych. W podziale tej sumy wzięli udział następujący wierzyciele: B. P. i J. P., Miasto i Gmina B., Skarb Państwa - Naczelnik (...)Urzędu Skarbowego w K. oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K..

ZUS posiadał zabezpieczenie wierzytelności egzekwowanych przez komornika za pomocą wpisu hipoteki, na łączną kwotę 207 975,50 złotych.

Dyrektor Oddziału ZUS w K. w skierowanym do komornika piśmie z dnia 3 listopada 2022 roku określił stan zaległości wierzytelności zabezpieczonych hipoteką na dzień 7 listopada 2022 roku, na łączną kwotę 304 593,97 złotych, w tym:

- 84 422,53 zł z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od 05/2003 do 12/2003, 6-12/2004, 02-12/2005, 01-12/2006, 01-12/2007, 01-12/2008, 01-12/2009, 01-11/2010, 02/2011, 05-12/2011, 01-12/2012, 01/2013,
- 27 857,22 zł z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne za okres 05-12/2003, 06-12/2004, 02-12/2005, 01-12/2006, 01-12/2007, 01-12/2008, 01-12/2009, 01-11/2010, 05-12/2011, 01-12/2012, 01/2013,
- 4 436,35 zł z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres 08/2003, 10-12/2003, 06-12/2004, 02-12/2005, 01-12/2006, 01-12/2007, 01-12/2008, 01-06/2009,

- 185 199 zł z tytułu odsetek, obliczonych na dzień 7 listopada 2022 roku,

- 572 zł, z tytułu kosztów upomnień,

- 2 106,87 zł z tytułu kosztów egzekucyjnych,

wskazując, że na powyższe należności zostały wystawione administracyjne tytuły wykonawcze o numerach (...) do (...).

Postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2018 roku, sygn. akt I Co 1623/18, Sąd Rejonowy w Koszalinie nadał klauzulę wykonalności wskazanym administracyjnym tytułom wykonawczym.

Dyrektor Oddziału ZUS w K. zgłosił te wierzytelności do egzekucji w dniu 24 czerwca 2021 roku. Tytuły z sądową klauzulą wykonalności wpłynęły do komornika w dniu 7 lipca 2021 roku.

Powyższe należności ZUS zostały zaplanowane w planie podziału do zaspokojenia w kategorii piątej - do wysokości wpisu hipotecznego w kwocie 207 975,50 złotych oraz w kategorii 7 - dodatkowo w kwocie 96 618,47 złotych. Według planu podziału ZUS ma otrzymać łącznie kwotę 304 593,97 złotych.

W dniu 4 lutego 2022 roku ZUS wszczął postępowanie administracyjne w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek J. D. na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres objęty następnie zaskarżoną niniejszym decyzją. W dniu 10 marca 2022 roku ZUS zawiadomił o zakończeniu postępowania administracyjnego w tej sprawie.

Pismem z dnia 25 kwietnia 2022 roku odwołujący po raz kolejny zgłosił Dyrektorowi Oddziału ZUS w K. zarzut przedawnienia roszczeń ZUS określonych w decyzjach jednostkowych ZUS, wydanych za okresy do 2012 roku łącznie, z uwagi na upływ 5 letniego okresu przedawnienia. Oświadczył, że nie ziszczyły się okoliczności powodujące możliwość przerwania biegu terminu przedawnienia lub zawieszenia biegu terminu przedawnienia, z wyjątkiem postępowania egzekucyjnego, inne wyjątki opisane w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych go nie dotyczą.

W konsekwencji, w dniu 28 kwietnia 2022 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. wydał zaskarżoną niniejszym decyzję, opisaną w części wstępnej uzasadnienia. Decyzja została podpisana przez starszą inspektor M. M. oraz główną specjalistkę A. M., która od dnia 25 marca 2021 roku dysponuje upoważnieniem podpisanym przez Prezesa ZUS do wydawania w imieniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych decyzji w sprawach wynikających z ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z zakresem zadań i czynności powierzonych na zajmowanym stanowisku w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K..

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie J. D. nie podlegało uwzględnieniu.

Powyższy stan faktyczny Sąd pierwszej instancji ustalił w oparciu o zgromadzone w sprawie dokumenty, których wiarygodność nie była podważana. Kwestią sporną było faktyczne przysługiwanie organowi rentowemu wierzytelności składkowych wskazanych w zaskarżonej decyzji. Odwołujący twierdził bowiem, że uległy już one przedawnieniu, a nadto nie wiadomo, czy nie zostały już wyegzekwowane.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia Sąd pierwszej instancji wskazał, że zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity - Dz.U. z 2022 r., poz. 1009), w brzmieniu obecnie obowiązującym, należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne.

W świetle ust. 5b wskazanego artykułu, bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od pierwszego dnia miesiąca, w którym nastąpiło rozpoczęcie potrąceń ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych wypłacanych przez Zakład lub podjęcie pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o których dłużnik został zawiadomiony, do ostatniego dnia miesiąca, w którym zakończono potrącenia, lub do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego.

Stosownie do treści art. 32 cytowanej ustawy, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Z kolei przedawnienie należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2561). Zgodnie

z art. 93 tej ustawy, składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz należności z tytułu odsetek za zwłokę nieopłacone w terminie podlegają ściąganiu na zasadach określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych (ust. 1), zaś należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne ulegają przedawnieniu na zasadach określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych (ust. 2).

Sąd Okręgowy wskazał, iż należy przy tym mieć na uwadze, że w dacie powstania przedmiotowych wierzytelności, zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami, okres przedawnienia był dłuższy, wynosił bowiem 10 lat. Kwestię zastosowania odpowiedniego okresu przedawnienia do poszczególnych wierzytelności określają przepisy intertemporalne. Mianowicie w art. 27 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 16 września 2011 roku o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz.U. z 2011 r., nr 232, poz. 1378) wprowadzono przepisy przejściowe, zgodnie z którymi do przedawnienia należności z tytułu składek, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 roku, należy stosować przepisy w brzmieniu nadanym tą ustawą (czyli o treści wskazanej powyżej – przypis sprawozdawcy), z tym, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 roku, gdyby jednak przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 roku nastąpiło zgodnie z przepisami dotychczasowymi – wcześniej, przedawnienie składek następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Sąd Okręgowy zaznaczył jednocześnie, że nie chodzi tu wyłącznie o sytuacje, gdyby do przedawnienia doszło przed 1 stycznia 2012 roku, gdyż przepis nie mówi o przedawnieniu zgodnie z dotychczasowymi przepisami „wcześniej”, a nie „przed wejściem w życie wskazanej ustawy”. Zatem uzasadnione jest przyjęcie, że dane wierzytelności mogą przedawniać się z upływem 10-letniego okresu, byleby ten okres mijał wcześniej niż 5-letni okres liczony od 1 stycznia 2012 roku (tj. przed 1 stycznia 2017 roku). Jednocześnie Sąd ten zauważył, że w żadnym wypadku przepisy nie pozwalają stosować pięcioletniego okresu przedawnienia liczonego od daty wymagalności wierzytelności powstałych przed wejściem w życie ustawy, tj. przed 1 stycznia 2012 roku. Nie można zatem przykładowo przyjąć, że wierzytelności pochodzące z 2003 roku przedawniły się z upływem 2008 roku, gdyż nie znajduje to uzasadnienia w przedstawionej powyżej regulacji.

Zważywszy, że bieg przedawnienia wszystkich przedmiotowych należności, biorąc pod uwagę daty ich powstania, rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 roku, stwierdzić zdaniem Sądu Okręgowego należało, że należności powstałe w latach 2003-2006 ulegały ewentualnemu przedawnieniu z upływem terminu dziesięcioletniego od ich powstania, gdyż okres dziesięcioletni w przypadku tych należności upływał przed 1 stycznia 2017 roku, czyli z korzyścią dla dłużnika (bieg pięcioletniego terminu przedawnienia wprowadzonego nowymi przepisami, rozpoczynający się

1 stycznia 2012 roku upływa jak wskazano z dniem 1 stycznia 2017 roku), natomiast do należności powstałych począwszy od 1 stycznia 2007 roku, tj. z lat 2007-2009, znajdowała zastosowanie już wskazana wyżej nowa regulacja, przewidująca pięcioletni termin przedawnienia liczony od 1 stycznia 2012 roku, jako korzystniejszy dla dłużnika, gdyż przy przyjęciu tego okresu wszystkie one przedawniają się 1 stycznia 2017 roku. Sąd Okręgowy wskazał zatem, iż to na organie rentowym spoczywał obowiązek wykazania, że przed upływem wskazanych terminów podjęto czynności zmierzające

do ich wyegzekwowania, co zawieszaloby bieg okresu przedawnienia. Odwołujący w toku niniejszego postępowania sądowego podniósł bowiem zarzut przedawnienia należności składkowych objętych zakresem zaskarżonej decyzji, podnosząc, że w imieniu ZUS nie wykazano podejmowania tego rodzaju czynności.

Sąd pierwszej instancji wskazał, iż podzielił stanowisko judykatury wskazujące na to, że czynności w postaci doręczenia upomnienia, jak i wystawienia i doręczenia tytułu wykonawczego przerywają bieg terminu przedawnienia, jako zmierzające do wyegzekwowania należności (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25.11.2021 r., II USKP 82/21, Lex nr 3352071, wyrok WSA w Szczecinie z 24.02.2022 r., I SA/Sz 943/21, Lex nr 3327986 – oba możliwe do odnalezienia w sieci za pomocą przeglądarek internetowych). Sąd meriti nadmieniał jednocześnie, że doręczając upomnienie, organ egzekucyjny zawiadamia swojego dłużnika o zagrożeniu wszczęcia postępowania egzekucyjnego w rozumieniu art. 15 §1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. – Dz.U. z 2022 r., poz. 479). Z treści tego przepisu wynika, że postępowanie egzekucyjne nie może być wszczęte bez wcześniejszego doręczenia upomnienia, w związku z czym jest to warunek obligatoryjny i konieczny do tego, by w sposób skuteczny prowadzić egzekucję. Jest więc ono pierwszą i konieczną czynnością zmierzającą do wyegzekwowania należności z tytułu składek, skoro bez doręczenia upomnienia wszczęcie postępowania egzekucyjnego nie byłoby możliwe. Czynność ta w ocenie Sądu Okręgowego mieści się zatem w dyspozycji art. 24 ust. 5b ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Innymi słowy - doręczenie takiego upomnienia zawiesza bieg terminu przedawnienia do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego.

Za słusznością takiego stanowiska zdaniem Sądu Okręgowego przemawia porównanie treści art. 24 ust. 5b ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

z brzmieniem art. 70 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa

(t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 ze zm.). Na gruncie zobowiązań podatkowych ustawodawca wyraźnie wskazał, że bieg terminu przedawnienia przerywa dopiero zastosowanie środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony. Tymczasem na gruncie zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne ustawodawca przyjął, że do zawieszenia biegu terminu przedawnienia wystarczające jest podjęcie czynności zmierzającej do wyegzekwowania zaległości. Taką czynnością jest doręczenie upomnienia z zagrożeniem wszczęcia postępowania egzekucyjnego w rozumieniu art. 15 §1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Pogląd ten ugruntowany jest również w literaturze przedmiotu (por. M. Bartoszevska (w:) ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz, pod red. J. Wantoch-Rekowskiego, Lex 2015, Komentarz do art. 24).

Sąd Okręgowy wskazał, że analogiczny wniosek należy odnieść do czynności

w postaci wystawienia i doręczenia administracyjnych tytułów wykonawczych dotyczących poszczególnych należności, które również warunkują podjęcie dalszych czynności egzekucyjnych, jak choćby zajęcia wierzytelności czy środków na rachunku bankowym dłużnika.

Fakt wystawienia i doręczenia tak upomnień dotyczących poszczególnych należności objętych decyzją, jak i wystawienia i doręczenia obejmujących

je administracyjnych tytułów wykonawczych potwierdzają znajdujące się w przedłożonych przez ZUS aktach płatnika zwrotne potwierdzenia odbioru sygnowane własnoręcznie przez odwołującego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy wskazał, że w zakresie należności składkowych objętych zaskarżoną niniejszym decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 kwietnia 2022 roku, realizowano zatem czynności zmierzające do wyegzekwowania nieopłaconych przez odwołującego należności składkowych

w datach wskazanych co do poszczególnych należności szczegółowo w tabeli stanowiącej załącznik do pisma procesowego pełnomocnik organu rentowego z dnia 5 grudnia 2022 roku (k. 82-83) doręczanego odwołującemu w dniu 20 grudnia 2022 roku (zwrotne potwierdzenie odbioru - k. 96), a także w piśmie z dnia 13 lutego 2023 roku (k. 120-122), doręczonym odwołującemu w dniu 27 lutego 2023 roku (z. p. o. – k. 130). Wskazane czynności polegały na tym, że w pierwszej kolejności, w niedługim okresie po upływie terminu płatności poszczególnych należności, wystawiano i doręczano odwołującemu upomnienia, określające wysokość poszczególnych należności składkowych i wzywające do zapłaty zaległości. Następnie, każdorazowo w terminie nie dłuższym niż 10 lat od terminu wymagalności poszczególnych należności, w imieniu organu rentowego wystawiano administracyjne tytuły wykonawcze, obejmujące należności składkowe z poszczególnych miesięcy, a następnie doręczano je odwołującemu, co ponownie spowodowało zawieszenie biegu okresu przedawnienia, po czym biegł on od nowa. Zważywszy, że tytuły te doręczono już po 1 stycznia 2012 roku, od tej pory do przedawnienia roszczeń należało już stosować pięcioletni okres przedawnienia. Natomiast jak wynika z przedstawionego przez ZUS wykazu dokonywanych następnie czynności egzekucyjnych, po doręczeniu odwołującemu poszczególnych tytułów wykonawczych prowadzono już regularnie czynności egzekucyjne, począwszy od dokonania zajęcia środków na rachunku bankowym prowadzonym dla odwołującego przez (...) S.A. w W.. Następnie,

po uchyleniu zajęcia – niezwłocznie dokonano zajęcia wierzytelności odwołującego z przysługującego mu już wówczas świadczenia emerytalnego, która to egzekucja toczy się do dziś. Podejmowanie wskazanych czynności egzekucyjnych potwierdza dokumentacja w aktach płatnika. Odnosząc się do zarzutu odwołującego, jakoby nigdy nie posiadał rachunku w (...) S.A., Sąd Okręgowy wskazał, że przeczą temu dokumenty wskazujące na to, że bank ten faktycznie dokonał zajęcia środków na prowadzonym przez siebie dla J. D. rachunku, przy czym zajęcie nie mogło być w praktyce realizowane w związku z brakiem dostatecznych środków na rachunku. Zresztą, okoliczność czy dana czynność egzekucyjna jest czy też nie jest skuteczna, w sensie uzyskania możliwości faktycznego zaspokojenia roszczenia, w ocenie Sądu pierwszej instancji nie ma zasadniczego znaczenia dla biegu okresu przedawnienia, który pozostaje zawieszony do czasu ewentualnego uchylenia zajęcia.

W celu wyjaśnienia i zobrazowania powyższego rozumowania, tytułem przykładu Sąd Okręgowy wskazał, że w odniesieniu do składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres 05/2003, termin jej płatności przypadła na 15 czerwca 2003 roku. Przedawnienie tej należności składkowej nastąpiłoby z dniem 15 czerwca 2013 roku, gdyby Zakład nie wykonał żadnej czynności zmierzającej do jej wyegzekwowania.

Do przedawnienia tej należności jednak nie doszło, gdyż w dniu 22 września 2003 roku podjęto pierwszą czynność zmierzającą do jej wyegzekwowania w postaci skutecznego doręczenia odwołującemu upomnienia wzywającego do jej uregulowania. Bieg okresu uległ tym samym zawieszeniu. Kolejno, w dniu 5 kwietnia 2012 roku (a więc przed upływem 10 lat zarówno od dnia wymagalności składki, tj. 15 czerwca 2003 roku, jak i od momentu doręczenia upomnienia, tj. 22 września 2003 roku) odwołującemu doręczono tytuł wykonawczy, co ponownie przerwało bieg okresu przedawnienia tej należności i sprawiło, że zaczął biec od nowa (tym razem już jako okres 5-letni). Natomiast na skutek niezwłocznego podjęcia kolejnych czynności egzekucyjnych w postaci zajęcia rachunku bankowego w (...) S.A. – w dniu 3 kwietnia 2012 roku, a następnie zajęcia świadczenia emerytalnego 23 października 2014 roku bieg okresu przedawnienia pozostawał w zawieszeniu i jest tak do dnia dzisiejszego.

Z kolei tytułem następnego przykładu, w odniesieniu do należności składkowej na FUS za 07/2009, termin jej płatności przypadła na dzień 10 sierpnia 2009 roku. Gdyby zastosować termin 10-letni przedawnienia należności składkowych, przedawnienie nastąpiłoby z dniem 10 sierpnia 2019 roku. W tej sytuacji w związku z treścią art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 września 2011 roku o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców, zastosowanie znajdował tu korzystniejszy dla odwołującego 5-letni okres przedawnienia, z tym że liczony od dnia 1 stycznia 2012 roku, który upływał z dniem 1 stycznia 2017 roku. Jednakże także i w tym przypadku w imieniu ZUS dokonano analogicznych czynności egzekucyjnych, które prowadziły do przerwania biegu okresu przedawnienia. Mianowicie w dniu 10 listopada 2009 roku skutecznie doręczono odwołującemu upomnienie wzywające do uiszczenia

przedmiotowej należności składkowej. Z kolei w dniu 1 grudnia 2014 roku doręczono odwołującemu administracyjny tytuł wykonawczy obejmujący tę należność, a następnie w oparciu o ten tytuł w dniu 4 grudnia 2014 roku dokonano zajęcia świadczenia emerytalnego.

Z analogicznych powodów, na skutek doręczenia upomnień, następnie administracyjnych tytułów wykonawczych i kolejno – dokonania zajęć egzekucyjnych, nie doszło do przedawnienia pozostałych objętych decyzją należności składkowych

na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Daty podjęcia tych czynności obrazują natomiast dane ujęte we wzmiarkowanej wyżej tabeli sporządzonej przez organ rentowy oraz w piśmie tego organu z dnia 13 lutego 2023 roku. Okoliczności te zostały w pełni potwierdzone w dokumentach znajdujących się w aktach płatnika.

Opierając się na tych dowodach, Sąd Okręgowy uznał, że do przedawnienia należności objętych przedmiotową decyzją nie doszło. Sąd ten dodał jednocześnie, że przedawnienie roszczeń jest instytucją prawa materialnego, zatem dla możliwości bądź niemożliwości stwierdzenia upływu okresu przedawnienia nie jest istotne, czy wierzyciel odniesie się do wysuwanych wobec niego przez dłużnika zarzutów przedawnienia. Okres przedawnienia biegnie bowiem niezależnie od tego. Samo zgłoszenie zarzutu przedawnienia nie jest wystarczające do udaremnienia wszczętej egzekucji, jeżeli jego zasadność nie wynika z przepisów prawa i okoliczności faktycznych w postaci niepodjęcia czynności egzekucyjnych, które miałyby wpływ na przerwanie biegu terminu przedawnienia należności.

Na marginesie Sąd Okręgowy zwrócił również uwagę, że nie było uprawnione twierdzenie odwołującego, iż w imieniu organu rentowego nigdy nie odnoszono się

do formułowanych przez niego zarzutów przedawnienia należności składkowych. Postanowieniem z dnia 9 lutego 2016 roku Dyrektor Oddziału ZUS w K., rozpatrując podniesiony przez odwołującego w piśmie z dnia 11 stycznia 2016 roku zarzut przedawnienia należności składkowych, odmówił umorzenia postępowania egzekucyjnego. Natomiast prawomocnym postanowieniem Dyrektora Izby Skarbowej w S. z dnia 11 kwietnia 2016 roku utrzymano w mocy wskazane postanowienie Dyrektora Oddziału ZUS w K., zaś odwołujący nie skorzystał z możliwości zaskarżenia tego postanowienia do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Pomimo formułowania stanowiska o przedawnieniu należności składkowych nigdy dotąd nie wnosił również o wydanie decyzji w przedmiocie stwierdzenia, czy w dalszym ciągu jest dłużnikiem ZUS z tytułu poszczególnych należności składkowych, aż do czasu gdy na taką możliwość zwrócono mu uwagę w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w sprawie IV U 61/22.

Sąd pierwszej instancji uznał, że zgromadzone w sprawie dowody nie wskazywały na to, by należności składkowe objęte zaskarżoną decyzją zostały

już zaspokojone. W imieniu ZUS przedstawiono tabelaryczne rozliczenie aktualnej wysokości poszczególnych należności, które zostało załączone do pisma z dnia 13 lutego 2023 roku, doręczonego odwołującemu w dniu 27 lutego 2023 roku. Natomiast sam odwołujący nie przedstawił dowodów na zaspokojenie tych należności w szerszym zakresie. W szczególności, w ocenie Sądu Okręgowego, nic nie wskazuje na to,

by wykonano już plan podziału sporządzony przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szczecinku K. W., postanowieniem z dnia 7 listopada 2022 roku, na podstawie którego planowane jest przekazanie organowi rentowemu środków w łącznej kwocie 304 593,97 złotych. Sąd Okręgowy jednocześnie zaznaczył, iż w planie podziału uwzględniono wiele innych należności ZUS, nieobjętych zaskarżoną niniejszym decyzją, zatem kwestia zaspokojenia rozpatrywanych w niniejszym postępowaniu wierzytelności tak czy inaczej będzie zależała od sposobu, w jaki ZUS dokona rozliczenia otrzymanej z podziału sumy.

Między innymi z powyższych powodów Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. pominął wnioski dowodowe odwołującego zawarte w piśmie z dnia 14 marca 2023 roku (k. 132-134), które, w ocenie tego Sądu, były nieistotne dla rozstrzygnięcia

w niniejszej sprawie. Przebieg egzekucji sądowej nie był przedmiotem niniejszego postępowania, fakt możliwości dokonywania przez Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego, który przejął egzekucję administracyjną, potrąceń na poczet administracyjnych tytułów wykonawczych obejmujących należności objęte niniejszą decyzją, wynika

ze skutecznego dokonania na ich podstawie zajęcia świadczenia emerytalnego, co znajduje potwierdzenie w zgromadzonych w sprawie dowodach, natomiast rozliczenie niniejszych należności zostało przedstawione przez ZUS i w ocenie Sądu Okręgowego żadne dowody nie wskazują na to, by były one zaspokojone w szerszym zakresie, szczególnie jeśli zważyć, że jest to tylko część zadłużenia składkowego odwołującego egzekwowanego administracyjnie.

Kierując się powyższymi rozważaniami, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, o czym orzeczono w pkt I sentencji wyroku.

O zwrocie kosztów zastępstwa procesowego orzeczono w pkt II sentencji na podstawie art. 98 § 1, art. 98 § 1¹ k.p.c., w związku z § 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U z 2018 r. poz. 265) oraz art. 102 k.p.c. zasądzając od odwołującego, jako strony przegrywającej na rzecz ZUS kwotę 1 350 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Sąd miał na uwadze treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2019 roku III UZP 9/19, zgodnie z którą w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych o należności z tytułu składek i wysokość zadłużenia, stawkę wynagrodzenia radcy prawnego ustala się na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. W przypadku ubezpieczonego zastosowanie wskazanej stawki uzasadniałoby zasądzenie na rzecz ZUS kwoty 10 800 złotych, zgodnie z wartością przedmiotu sporu, którą jest suma należności składkowych objętych decyzją. Tym niemniej biorąc pod uwagę niewątpliwie trudną sytuację materialną odwołującego, Sąd ten w oparciu o regulację art. 102 k.p.c. zdecydował się miarkować wskazaną należność, poprzestając na zasądzeniu ósmej części należnych kosztów. Znaczny nakład pracy pełnomocnika organu zdaniem Sądu Okręgowego przemawiał zarazem przeciwko całkowitemu nieobciążaniu odwołującego wskazanymi kosztami procesu.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się ubezpieczony, który zaskarżając je w całości, zarzucił:

1. ustalenie przez Sąd Okręgowy w sposób niezgodny z rzeczywistym stanem rzeczy następujących faktów:

a) apelujący zgłosił zastrzeżenia do wszystkich faktów (opisanych w uzasadnieniu) opartych na „nienumerowanych” dowodach i z wydłużonych terminów - dostarczone przez ZUS twierdząc, iż jego zdaniem zachodzi uzasadnione domniemanie, że ZUS celowo dostarczył wybiórcze i niepełne akta, jak również że Sąd dopuścił do wielokrotnego, nieuprawnionego uprzywilejowania ZUS;

b) odwołując się do faktów (opisanych w uzasadnieniu) opartych na korespondencji ZUS z (...) w sprawie egzekucji z konta bankowego, wskazał iż nie posiada rachunku bankowego w tymże banku od 2008 r., w związku z czym zakwestionował również ustalenia w tym zakresie, twierdząc, iż dokumenty te nie są wiarygodnym materiałem dowodowym i nie powinny być uznane przez Sąd w tej sprawie;

c) apelujący zakwestionował okoliczności ustalone w związku z faktem rozpatrywania zarzutu egzekucyjnego przez Naczelnika PUS w K. i Dyrektora IAS w S. w 2016 roku, wskazując że nie został on zweryfikowany przez WSA w Szczecinie, zdaniem skarżącego domniemywać należy, że postępowanie to na szczeblu administracji skarbowej było nierzetelne, albowiem skierowana w 2022 r. skarga na PUS i IAS została uwzględniona przez WSA;

d) skarżący zgłosił zastrzeżenia wobec ustaleń dotyczących dot. P., ZUS i FGŚP, wskazując że są nierzetelnie przedstawione;

e) apelujący podniósł, że do doszło do przedawnienia nielegalnie egzekwowanych roszczeń wskazując, iż doszło do ich przedawnienia odpowiednio na koniec 2012 r. (5 lat) oraz 2013 r. (6 lat);

f) skarżący wskazał, iż Sąd powołał się na okoliczności, które nie miały miejsca, jak to, że nie podważał wiarygodności dokumentów ZUS, przedstawiając w tym zakresie odmienne twierdzenia;

2. nieustalenie przez Sąd Okręgowy istotnych dla rozstrzygnięcia faktów wskazując m.in., iż zaniechano rozpoznania zgłaszanych przez niego wniosków dowodowych, jak również zgłaszanych przez niego we wcześniejszych latach zarzutów przedawnienia

Mając powyższe na uwadze, apelujący wniósł o:

- 1) uznanie zarzutów apelacji, uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie oraz skarżonej decyzji dyrektora ZUS,
- 2) orzeczenie zwrotu kwot już pobranych przez ZUS, najpierw podczas samodzielnych potrąceń dokonanych przez ZUS z emerytury, w toku egzekucji administracyjnej Naczelnika PUS w K. oraz egzekucji komorniczej, o ile Sąd Apelacyjny nie dokona zabezpieczenia, jeszcze na etapie zatwierdzania planu podziału, wskazując że rozprawa przed sądem pierwszej instancji jest zaplanowana na dzień 24 maja 2023 r.

Apelujący w części wstępnej apelacji wniósł ponadto, o udzielenie mu zabezpieczenia w zbiegu egzekucji oraz o zwolnienie go od kosztów sądowych w apelacji w całości, wskazując, iż nie jest w stanie ich pokryć.

Organ rentowy w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od odwołującego na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przewidzianych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Analiza zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, w tym w kontekście zarzutów apelacyjnych, doprowadziła Sąd Apelacyjny do wniosku, że zaskarżony wyrok jest prawidłowy.

Na wstępie, uwzględniając treść art. 387 § 2¹ pkt 1 k.p.c., wskazać należy, że Sąd Apelacyjny dokonując własnej oceny przedstawionego pod osąd materiału procesowego stwierdził, że Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, a poczynione ustalenia faktyczne (zawarte w wyodrębnionej redakcyjnie części uzasadnienia zaskarżonego wyroku) nie są wadliwe i znajdują odzwierciedlenie w treści przedstawionych w sprawie dowodów. Sąd odwoławczy podzielił ustalenia i rozważania prawne Sądu pierwszej instancji, przyjmując je za własne i rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 1998 r., sygn. I PKN 339/98).

W nawiązaniu do sformułowanych przez apelującego zarzutów, Sąd odwoławczy podkreśla, że podziela pogląd prawny wyrażony przez Sąd Najwyższy, iż sąd drugiej instancji jest obowiązany zamieścić w swoim uzasadnieniu takie elementy, które

ze względu na treść apelacji i zakres rozpoznania są potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy, ale nie ma zarazem obowiązku wyrażania szczegółowego stanowiska odnośnie wszystkich poglądów prezentowanych przez strony, jeżeli nie mają one istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie SN z 16 marca 2012 r., IV CSK 373/11, Lex nr 1169841, wyrok SN z 29 października 1998 r., II UKN 282/98, OSNP 1999/23/758, Lex nr 38240). Z tego względu, mimo rozbudowanej i zawierającej szereg spostrzeżeń apelacji ubezpieczonego, Sąd Apelacyjny odniósł się szczegółowo do istotnych z punktu widzenia niniejszej sprawy zarzutów i poprzestał na ogólnym nieuwzględnieniu podnoszonych w sprawie okoliczności drugorzędnych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, chybionymi okazały się wszystkie zarzuty apelacyjne. Skarżący w zupełnym oderwaniu od wiarygodnych dowodów i poczynionych na ich podstawie ustaleń faktycznych kwestionuje wydane w sprawie rozstrzygnięcie. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie jednak wskazuje, że ubezpieczony J. D. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne,

zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okresy objęte zaskarżoną decyzją, tj.: od 05/2003 do 07/2009; od 05/2003 do 07/2009 oraz od 08/2003 do 06/2009, przy czym do przedawnienia należności objętych przedmiotową decyzją nie doszło, jak również należności te nie zostały zaspokojone.

Ubezpieczony prezentowanym w przedmiotowej sprawie stanowiskiem konsekwentnie zmierza do uniknięcia ciężącego na nim obowiązku, wynikającego

z art. 46 ustawy systemowej, przewidującego konieczność obliczania, potrącania

z dochodów ubezpieczonych, rozliczania oraz opłacania należnych składki w związku z prowadzoną przez niego działalnością w spornym okresie. J. D. twierdzi,

iż nie jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, podnosząc usilnie,

że dochodzone przez organ rentowy roszczenia uległy przedawnieniu. Wywiedziona przez ubezpieczonego apelacja przybrała postać rozbudowanej i przede wszystkim bezzasadnej polemiki z prawidłowymi ustaleniami Sądu pierwszej instancji,

dlatego nie mogła odnieść zamierzonego przez apelującego skutku. Sąd Okręgowy

w sposób wysoce analityczny rozważył i ocenił cały zebrany w sprawie materiał dowodowy, w związku z powyższych, jak wskazano na wstępie, Sąd Apelacyjny

nie widzi potrzeby, aby w sposób szczegółowy odnosić się do każdego z zarzutów skarżącego zawartych w poszczególnych punktach tego środka odwoławczego.

Skupiając się zatem na kluczowej kwestii w przedmiotowej sprawie, przypomnienia wymaga, że w myśl art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (w brzmieniu aktualnie obowiązującym), należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia,

w którym stały się wymagalne. Natomiast zgodnie z brzmieniem ust. 5b wskazanego artykułu, bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od pierwszego dnia miesiąca, w którym nastąpiło rozpoczęcie potrąceń ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych wypłacanych przez Zakład lub podjęcie pierwszej czynności zmierzającej

do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o których dłużnik został zawiadomiony, do ostatniego dnia miesiąca, w którym zakończono potrącenia, lub do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego. Ubezpieczony

konsekwentnie podnosi, że egzekwowane roszczenia uległy przedawnieniu, zarzucając organowi rentowemu manipulowanie faktami i twierdząc, że podejmowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych czynności nie mogły przyczynić się do zawieszenia biegu terminu przedawnienia. Prowadzona zatem przez J. D. polemika sprowadza się

w zasadzie do błędnej interpretacji powyższego przepisu. W ocenie Sądu odwoławczego, Sąd Okręgowy bardzo

szczegółowo poczynił ustalenia w zakresie podejmowanych przez organ czynności. Co więcej, wbrew odmiennym

twierdzeniom skarżącego, nie sposób zarzucić temu Sądowi brak obiektywności, czy stronniczość, która miałaby

polegać na rzekomym uprzywilejowaniu organu rentowego, w celu działania na niekorzyść ubezpieczonego. Zakład

Ubezpieczeń Społecznych, w celu podważenia podnoszonego przez odwołującego, zarzutu przedawnienia zaoferował

obszerny i przede wszystkim wiarygodny materiał dowodowy. Przy czym nie sposób było podzielić zastrzeżeń

skarżącego co do rzetelności poszczególnych dowodów, nie wystąpiły zatem jakiegokolwiek przyczyny umożliwiające ich

zdyskwalifikowanie. Odpowiadając więc raz jeszcze ubezpieczonemu, wypada zauważyć, że zgodnie z ugruntowanym

już orzecznictwem, w tym także Sądu Najwyższego, na gruncie zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie

społeczne ustawodawca przyjął, że do zawieszenia biegu terminu przedawnienia wystarczające jest podjęcie czynności

zmierzającej do wyegzekwowania zaległości. Czynnością zmierzającą do ściągnięcia należności jest niewątpliwie

wystawienie tytułu wykonawczego przez właściwy organ, ale za czynności zmierzające do ściągnięcia należności mogą

być uznane również inne czynności, tj. orzeczenia, pisma kierowane do strony itp., z których treści czy uzasadnienia

wynika bezpośrednio, że zmierzają one do ściągnięcia należności. Taką czynnością jest doręczenie upomnienia z

zagrożeniem wszczęcia postępowania egzekucyjnego w rozumieniu art. 15 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w

administracji. Z treści tego przepisu wynika, że postępowanie egzekucyjne nie może być wszczęte bez wcześniejszego

doręczenia upomnienia, w związku z czym jest to warunek obligatoryjny i konieczny do tego, by w sposób skuteczny

prowadzić egzekucję. Jest więc ono pierwszą i do tego konieczną czynnością zmierzającą do wyegzekwowania

należności z tytułu składek, skoro bez doręczenia upomnienia wszczęcie postępowania egzekucyjnego nie byłoby

możliwe. Czynność ta mieści się zatem w dyspozycji art. 24 ust. 5b ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Innymi słowy - doręczenie takiego upomnienia zawiesza bieg terminu przedawnienia do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2021 r., sygn. akt II USKP 82/21).

Sąd Apelacyjny w pełni zgadza się z powyższym stanowiskiem. Ponadto, należy zauważyć, że ubezpieczony zdaje się upatrywać zasadności forsowanego przezeń odmiennego stanowiska w fakcie wydania przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w S. wyroku z dnia 29 czerwca 2022 r., w sprawie o sygn. akt I SA/Sz 255/22. Powyższym orzeczeniem uwzględniono skargę J. D. na postanowienie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w S. z dnia 2 marca 2022 r. utrzymujące w mocy postanowienie Naczelnika (...)Urzędu Skarbowego w K., stwierdzające niedopuszczalność zarzutu (przedawnienia). Po ponownym rozpoznaniu zarzutu egzekucyjnego ubezpieczonego, Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego w K., postanowieniem z dnia 14 października 2022 r., uznał zarzut przedawnienia w sprawie egzekucji administracyjnej w całości co do skarbowych tytułów wykonawczych, z uwagi na wygaśnięcie obowiązku podatkowego wskutek przedawnienia. J. D. właśnie na powyższym fakcie opiera swoje przekonanie co do przedawnienia roszczeń dochodzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Wyjaśnić zatem należy skarżącemu, iż jego zapatrywania w tym zakresie są nieprawidłowe. O braku możliwości uwzględnienia takiego stanowiska przemawia bowiem zestawienie treści art. 24 ust. 5b ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z brzmieniem art. 70 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.). Dokonując porównania powyższych przepisów, należy stwierdzić, że na gruncie zobowiązań podatkowych ustawodawca wyraźnie wskazał, że bieg terminu przedawnienia przerywa dopiero zastosowanie środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony. Tymczasem, na gruncie zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne ustawodawca przyjął, że do zawieszenia biegu terminu przedawnienia wystarczające jest podjęcie czynności zmierzającej do wyegzekwowania zaległości. Taką czynnością jest doręczenie upomnienia z zagrożeniem wszczęcia postępowania egzekucyjnego w rozumieniu art. 15 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 25 lutego 2013 r., III AUa (...), LEX nr 1293634; wyrok WSA w O. z dnia 19 maja 2021 r., I SA/Ol (...), LEX nr 3190205; wyroki WSA w P. z dnia 14 lipca 2011 r., I SA/Po (...), LEX nr 1150528; z dnia 29 marca 2017 r., III SA/Po (...) i z dnia 21 listopada 2019 r., III SA/Po (...); wyrok WSA w S. z dnia 19 lipca 2016 r., I SA/Sz (...), LEX nr 2116066; wyrok WSA w B. z dnia 20 marca 2018 r., I SA/Bd (...), LEX nr 2495360; wyrok WSA w G. z dnia 4 grudnia 2019 r., I SA/Gl (...), LEX nr 2758598; wyrok WSA w K. z dnia 24 czerwca 2021 r., I SA/Kr (...), LEX nr 3214265).

W przedmiotowej sprawie, jak niewątpliwie ustalono, J. D. otrzymywał upomnienia (co wprost wynika z zestawienia załączonego do akt). W tychże upomnieniach określono nieopłacone należności. Co więcej, upomnienia były odbierane przez płatnika osobiście. Te zaś okoliczności uzasadniają brak podstaw do uznania, że należności objęte zaskarżoną decyzją uległy przedawnieniu, albowiem bieg terminu przedawnienia składek za sporny okres został zawieszony. Jednocześnie,

jak prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy, w sprawie kwestionowanego przez ubezpieczonego zadłużenia z tytułu nieopłaconych należności za pozostałe okresy, organ rentowy wydawał (decyzje z dnia: 18 czerwca 2008 r., 8 sierpnia 2008 r., 28 listopada 2008 r., 25 lutego 2009 r., 4 maja 2009 r., 26 maja 2009 r., 6 listopada 2009 r., 28 grudnia 2009 r., 28 stycznia 2010 r., 15 kwietnia 2010 r., 27 maja 2010 r., 12 sierpnia 2010 r., 22 września 2010 r., 2 listopada 2010 r., 22 stycznia 2010 r., 26 stycznia 2011 r., 6 lipca 2011 r., 16 stycznia 2012 r., 27 lutego 2012 r., 22 marca 2012 r., 28 maja 2012 r., 20 czerwca 2012 r., 27 września 2012 r., 24 października 2012 r., 27 listopada 2012 r., 2 marca 2013 r. i 16 maja 2013 r.) - decyzje te były zaś doręczone ubezpieczonemu, uprawomocniły się i stanowią podstawę prowadzonego obecnie wobec niego postępowania egzekucyjnego.

Zatem, podejmowane przez organ rentowy, w sposób oczywisty zmierzały do wyegzekwowania zaległości, a co za tym idzie jako takie przewidziane przez ustawodawcę na gruncie ubezpieczeń społecznych, stanowiły podstawę do zawieszenia biegu terminu ich przedawnienia. Wskazane czynności, jak słusznie spostrzegł Sąd pierwszej instancji, polegały bowiem na tym, że w pierwszej kolejności, w niedługim okresie po upływie terminu płatności poszczególnych należności, wystawiano i doręczano odwołującemu upomnienia, określające wysokość poszczególnych należności składkowych i wzywające do zapłaty zaległości. W następnej zaś kolejności, każdorazowo w terminie nie dłuższym niż 10 lat od terminu wymagalności poszczególnych należności,

w imieniu organu rentowego wystawiano administracyjne tytuły wykonawcze, obejmujące należności składkowe z poszczególnych miesięcy, a następnie doręczano je odwołującemu. Co do poszczególnych należności wystawiono zaś administracyjne tytuły wykonawcze o numerach wskazanych szczegółowo we wcześniejszej części uzasadnienia (odnoszącej się do ustaleń Sądu Okręgowego), a następnie w podejmowano w nich czynności egzekucyjne.

Jednocześnie, mając na uwadze fakt, iż ubezpieczony, pomimo szczegółowego rozważenia przez Sąd pierwszej instancji przedmiotowej kwestii, w calszym ciągu zdaje się nie dopuszczać do świadomości prawidłowości przyjętych w sprawie terminów przedawnienia dla poszczególnych zaległości, Sąd odwoławczy uznał za niezbędne odniesienie się teź kwestii. Sąd Apelacyjny zgadza się w pełni z zaprezentowanym przez Sąd Okręgowy w tym zakresie stanowiskiem, niemniej jednak uznał za niezbędne, wyjaśnienie raz jeszcze skarżącemu, dlaczego nie sposób przyjęć jego argumentacji. Tytułem wstępu do powyższych rozważań, wypada zauważyć, że w dacie, kiedy doszło do powstania omawianych zaległości, na podstawie obowiązujących w tym okresie przepisów, okres przedawnienia był dłuższy i wynosił wówczas 10 lat. Sposób stosowania zaś odpowiednich okresów przedawnienia do poszczególnych wierzytelności określają przepisy intertemporalne. Zgodnie z brzmieniem art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 września 2011 roku o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz.U. z 2011 r., nr 232, poz. 1378) wprowadzono przepisy przejściowe, na mocy których do przedawnienia należności z tytułu składek, w sytuacji gdy bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., należy stosować przepisy w brzmieniu nadanym tą ustawą (a zatem, o treści wskazanej powyżej – przypis sprawozdawcy). Z tym zastrzeżeniem, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 r. W sytuacji jednak, gdyby przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r. nastąpiło zgodnie z przepisami dotychczasowymi – wcześniej, przedawnienie składek następuje z upływem tego wcześniejszego terminu. Zasadnie więc zwrócił uwagę Sąd pierwszej instancji, że należy tu mieć na uwadze nie tylko sytuacje, w których do przedawnienia doszłoby przed 1 stycznia 2012 r., albowiem przepis ten mówi o przedawnieniu zgodnie z dotychczasowymi przepisami „wcześniej”, a nie „przed wejściem w życie wskazanej ustawy”. W tym stanie rzeczy, jako słuszne należy uznać zapatrywanie, że wierzytelności mogą przedawniać się z upływem 10-letniego okresu, z tym zastrzeżeniem, że okres ten musiałby mijać wcześniej niż 5-letni okres, liczony od 1 stycznia 2012 r. (a więc przed 1 stycznia 2017 r.). Sąd Apelacyjny zgodził się ponadto z zapatrywaniami Sądu pierwszej instancji, że brak jest podstaw do tego, by stosować 5-letni okres przedawnienia, liczonego od daty ich wymagalności, przed wejściem w życie ustawy – czyli przed 1 stycznia 2012 r. Nie można więc przyjąć, że wierzytelności pochodzące z 2003 r. uległy przedawnieniu z upływem 2008 r., takie rozwiązanie jest niedopuszczalne z punktu widzenia wskazanej powyżej regulacji.

Sąd Apelacyjny, mając na uwadze, że bieg przedawnienia wszystkich objętych niniejszym postępowaniem należności (uwzględniając daty ich powstania), rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., podobnie jak Sąd Okręgowy, stwierdził, że należności powstałe w latach 2003-2006 ulegały ewentualnemu przedawnieniu z upływem terminu 10-letniego od ich powstania, albowiem okres 10-letni w przypadku tych należności upływał przed 1 stycznia 2017 r. W odniesieniu do należności powstałych po dniu 1 stycznia 2007 r., a zatem w latach 2007-2009, zastosować należało „nową” regulację, przewidującą 5-letni termin przedawnienia, liczony od 1 stycznia 2012 r.

Mając na uwadze powyższe, jak i fakt zgłaszania przez ubezpieczonego zarzutu przedawnienia, Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy ustalił, że to na organie rentowym spoczywał obowiązek wykazania, iż przed upływem wskazanych terminów podjęto czynności zmierzające do ich wyegzekwowania, co w konsekwencji przyczyniłoby się do zawieszenia biegu okresu przedawnienia. Odwołujący w toku niniejszego postępowania sądowego podniósł bowiem zarzut przedawnienia należności składkowych objętych zakresem zaskarżonej decyzji, podnosząc, że w imieniu ZUS nie wykazano podejmowania tego rodzaju czynności. W ocenie Sądu Apelacyjnego, zgodzić należy się z Sądem pierwszej instancji, że organ rentowy sprostał powyższemu obowiązkowi. W zakresie bowiem należności składkowych objętych zaskarżoną decyzją, Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizował bowiem szereg czynności zmierzających do wyegzekwowania nieopłaconych przez J. D. należności składkowych. Daty tych czynności co do poszczególnych należności zostały zaś w sposób szczegółowy przedstawione w tabeli stanowiącej załącznik do pisma procesowego pełnomocnika organu rentowego z dnia 5 grudnia 2022 r. oraz w piśmie z dnia 13 lutego 2023 r. Jak powyżej wskazano, aktywność organu rentowego przejawiała się w pierwszej kolejności, w tym, że w niedługim okresie po upływie terminu płatności poszczególnych należności, wystawiano i doręczano odwołującemu

upomnienia, określające wysokość poszczególnych należności składkowych i wzywające do zapłaty zaległości. Kolejno, każdorazowo w terminie nie dłuższym niż 10 lat od terminu wymagalności poszczególnych należności, wystawiano administracyjne tytuły wykonawcze, obejmujące należności składkowe z poszczególnych miesięcy, po czym doręczano je odwołującemu. Czynności te skutkowały zawieszeniem biegu okresu przedawnienia, po czym biegł on od nowa. Mając przy tym na uwadze fakt, że tytuły te doręczono już po 1 stycznia 2012 r., to od tej pory do przedawnienia roszczeń należało stosować 5-letni okres przedawnienia. Przy czym, z przedstawionego przez organ rentowy wykazu dokonywanych następnie czynności egzekucyjnych, po doręczeniu ubezpieczonemu poszczególnych tytułów wykonawczych prowadzono już regularnie czynności egzekucyjne, które kontynuowane są do chwili obecnej. Wbrew odmiennym polemicznym twierdzeniom skarżącego, fakt podejmowania wskazanych czynności egzekucyjnych potwierdza dokumentacja znajdująca się w aktach rentowych. Przy czym, na marginesie odwołując się do zarzutu apelującego, jakoby nigdy nie posiadał rachunku w (...) S.A., Sąd odwoławczy, podobnie jak Sąd Okręgowy wskazał, że przeczą temu zgromadzone w sprawie dokumenty, co do których nie stwierdza się podstaw do odmówienia im wiarygodności. Jednakże, w ocenie Sądu Apelacyjnego, zbędnym jest szersze omawianie kwestii z tym związanej, bowiem jak słusznie zauważył Sąd pierwszej instancji to, czy dana czynność egzekucyjna jest skuteczna, czy też nie (w sensie uzyskania możliwości faktycznego zaspokojenia roszczenia), nie ma zasadniczego znaczenia dla biegu okresu przedawnienia, który pozostaje zawieszony do czasu ewentualnego uchylenia zajęcia.

Całokształt zatem ujawnionych w sprawie okoliczności, odnajdujących odzwierciedlenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, wskazuje na to, że wskazane w zaskarżonej decyzji organu rentowego należności z tytułu nieopłaconych składek nie uległy przedawnieniu. Jednocześnie, odnosząc się do kwestionowania przez skarżącego wiarygodności poszczególnych dokumentów ujawnionych w sprawie, wypada zauważyć, że również jak w odniesieniu do pozostałych zarzutów, przybrały one postać nieuzasadnionej polemiki, a co za tym idzie nie mogły się one przyczynić do skutecznego podważenia mocy dowodowej tejże dokumentacji.

Odnosząc się natomiast do zarzutu apelującego, w zakresie zaniechania poczynienia przez Sąd pierwszej instancji istotnych w sprawie ustaleń, co miało natomiast być konsekwencją pominięcia zgłaszanych przezeń wniosków dowodowych to również w tym zakresie nie sposób było zgodzić się ze skarżącym.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy, działając w ramach dyspozycji art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. zasadnie bowiem pominął zgłaszane przez J. D. wnioski dowodowe. Zgodnie z przywołanym przepisem, sąd może pominąć dowód mający wykazać fakt bezsporny, nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy lub udowodniony zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy. Zdaniem Sądu odwoławczego fakty, które starał się wykazać J. D. nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie, gdyż jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy, przebieg egzekucji sądowej nie stanowił przedmiotu rozważań w świetle niniejszego postępowania. Stąd też nie sposób skutecznie zarzucać Sądowi temu naruszenia w opisanym przez skarżącego zakresie. Tym samym, Sąd Apelacyjny uznał za niedopuszczalny i pozbawiony podstaw prawnych sformułowany przez skarżącego w części wstępnej apelacji wniosek o udzielenie mu zabezpieczenia w zbiegu egzekucji.

W związku z powyższym, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny, miał na uwadze treść art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Przy wartości przedmiotu zaskarżenia powyżej 200 000 zł do 2 000 000 zł stawka minimalna wynagrodzenia radcy prawnego wynosi 10 800 zł - § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265). Stawka minimalna w postępowaniu apelacyjnym wynosi 75% stawki minimalnej (§ 10 ust. 1 pkt 2 cyt. rozporządzenia), zatem stanowi kwotę 8.100 zł. Przy czym Sąd Apelacyjny, odmiennie niż Sąd Okręgowy, nie dopatrywał się jakichkolwiek podstaw do zmniejszenia, bądź odstępowania od obciążenia ubezpieczonego powyższymi kosztami. Sąd Apelacyjny miał oczywiście na uwadze fakt, iż przedmiotowe postępowanie niewątpliwie było istotne dla skarżącego z punktu widzenia jego sytuacji życiowej, niemniej jednak za zasadnością takiego rozstrzygnięcia przemawiała oczywista bezzasadność

podnoszonych przez J. D. zarzutów, jak również nakład pracy pełnomocnika występującego w imieniu organu rentowego, w sytuacji gdy pomimo oczywistej aktywności przed Sądem Okręgowym, zasądzono z tego tytułu wyłącznie kwotę 1.350 zł.

Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk